

แนวทางการขับเคลื่อนธนาคารขยะ (Recyclable Waste Bank)

ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑. คำนิยาม

ธนาคารขยะ (Recyclable Waste Bank) คือ รูปแบบการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีการคัดแยกขยะรีไซเคิล โดยใช้หลักการของธนาคารมาประยุกต์ใช้เพื่อให้สมาชิกนำขยะรีไซเคิลมาขายที่ธนาคาร โดยมีคณะทำงานธนาคารขยะหมู่บ้าน/ชุมชนที่ได้รับการคัดเลือกมาดำเนินการคัดแยกและชั่งน้ำหนักคำนวณเป็นมูลค่าและบันทึกข้อมูลการขายลงสมุดคู่ฝาก โดยใช้ราคาที่คุณภาพงานธนาคารขยะหมู่บ้าน/ชุมชนได้ประสานงานกับผู้ประกอบการรับซื้อขยะรีไซเคิลเป็นเกณฑ์ในการกำหนดราคา รายได้จากการดำเนินการธนาคารขยะจะนำมาใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการดำเนินการ และใช้ในส่งเสริมกิจกรรมและสวัสดิการของสมาชิกธนาคารขยะฯ ต่อไป

๒. กฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ บัญญัติให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจในการจัดการมูลฝอยโดยมีหน้าที่เก็บขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในเขตพื้นที่ของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

๒.๒ ประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗

ข้อ ๖ การจัดการขยะมูลฝอยตามประกาศนี้ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยจัดให้มีระบบจัดการและกำจัดขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ด้านอื่น ๆ ได้

ข้อ ๗ ราชการส่วนท้องถิ่นต้องรณรงค์สร้างความรับรู้ ความเข้าใจ และจิตสำนึกให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการลดปริมาณ และการคัดแยกขยะมูลฝอย เช่น มูลฝอยทั่วไป มูลฝอยอันตราย มูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตราย และมูลฝอยติดเชื้อ โดยทั้งมูลฝอยลงภาชนะรองรับที่จัดให้อย่างถูกประเภท หรือจัดเก็บโดยใช้ถุงสีแยกประเภทมูลฝอย ทั้งนี้ เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ และมีความรับผิดชอบในการจัดการมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด รวมตลอดทั้งเปิดเผยข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบ

๒.๓ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา ๑๖ ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองดังนี้ (๑๖) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น (๑๗) การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย

มาตรา ๑๗ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง (๘) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น (๑๑) การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวม (๑๒) การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ

๒.๔ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา ๕๐ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้
(๓) รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

๒.๕ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา ๖๗ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้ (๒) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

๓. ผลการขับเคลื่อนธนาคารขยะ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

๓.๑ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รวบรวมผลการดำเนินการขับเคลื่อนธนาคารขยะ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๗) มีรายละเอียด ดังนี้

๑) มีจำนวนธนาคารขยะที่จัดตั้งเรียบร้อยแล้ว จำนวน ๑๕,๗๖๓ แห่ง

๒) มีจำนวนสมาชิกธนาคารขยะทั่วประเทศรวมทั้งสิ้น จำนวน ๔,๑๕๗,๙๑๒ คน

๓) มีปริมาณขยะที่ขายได้ทั่วประเทศรวมทั้งสิ้น จำนวน ๑,๗๘๘,๒๒๘.๕๔ ตัน

๔) ธนาคารขยะมีรายได้รวมทั้งสิ้น จำนวน ๑,๑๒๐,๘๐๓,๙๐๗.๓๒ บาท จัดเป็นสวัสดิการให้แก่สมาชิก (ค่าฌาปนกิจ ค่าคลอดบุตร ค่ารักษาพยาบาล ฯลฯ) จำนวน ๘๖๙,๘๓๗,๐๓๘.๙๘ บาท คงเหลือเงินหมุนเวียนธนาคารขยะ จำนวน ๒๕๐,๙๖๖,๘๖๘.๓๔ บาท

๓.๒ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้กำหนดให้มีการถอดบทเรียนธนาคารขยะต้นแบบระดับจังหวัด ครบทุกจังหวัดทั้ง ๗๖ จังหวัด และกำหนดให้ธนาคารขยะต้นแบบระดับจังหวัด ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้ผู้ปฏิบัติงานธนาคารขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ของจังหวัดเรียบร้อยแล้ว

QR Code ข้อมูลธนาคารขยะต้นแบบระดับจังหวัด

๔. เป้าหมายการขับเคลื่อนธนาคารขยะ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

เป้าหมาย	ค่าเป้าหมาย
๑. จังหวัดมีธนาคารขยะต้นแบบ (Best Practice) ระดับอำเภอ	ครบทุกอำเภอ
๒. จำนวนสมาชิกธนาคารขยะในภาพรวมของประเทศ	๗,๐๐๐,๐๐๐ คน

จากเป้าหมายการขับเคลื่อนธนาคารขยะ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ดังกล่าว กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้มีหนังสือที่ มท ๐๘๐๒.๒/ว๔๕๖๘ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๗ เรื่อง การประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยมีตัวชี้วัดเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานธนาคารขยะ จำนวน ๑ ตัวชี้วัด (ประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัดย่อย) ได้แก่

ตัวชี้วัดที่ ๑๒ ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน
ธนาคารขยะ (Recyclable Waste Bank) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (น้ำหนักร้อยละ ๑๐)

ตัวชี้วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	เกณฑ์การให้คะแนน				
		๑	๒	๓	๔	๕
๑๒.๑ ร้อยละของอำเภอในเขตจังหวัดที่มีธนาคารขยะต้นแบบระดับอำเภอ	๕	๘๐	๘๕	๙๐	๙๕	๑๐๐
๑๒.๒ ร้อยละของจำนวนประชาชนที่สมัครเป็นสมาชิกของธนาคารขยะ	๕	น้อยกว่า ร้อยละ ๑๖	๑๖	๑๙	๒๒	๒๕

ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานธนาคารขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด จึงขอความร่วมมือจังหวัด ดำเนินการตามแนวทางการขับเคลื่อนธนาคารขยะ (Recyclable Waste Bank) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ดังนี้

๔.๑ การจัดตั้งธนาคารขยะต้นแบบ (Best Practice) ระดับอำเภอ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนและความต่อเนื่องในการขับเคลื่อนธนาคารขยะ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะและการคัดแยกขยะต้นทางในระดับครัวเรือน รวมทั้งมีต้นแบบของธนาคารขยะในการเป็นพี่เลี้ยงให้กับธนาคารขยะอื่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับพื้นที่ จึงขอให้จังหวัดดำเนินการคัดเลือก และส่งเสริมพัฒนาให้มีธนาคารขยะต้นแบบ (Best Practice) ระดับอำเภอ (ต้องไม่เป็นธนาคารขยะต้นแบบระดับจังหวัดที่เคยได้รับการคัดเลือกเมื่อปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓) โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

ขั้นตอน	แนวทางการดำเนินงาน	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กำหนดการ
๑	๑.๑ จังหวัดจัดประชุมคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกธนาคารขยะต้นแบบระดับจังหวัด (อย่างน้อยอำเภอละ ๑ แห่ง ทั้งนี้สามารถพิจารณาประชุมผ่านระบบออนไลน์ โดยขอใช้ระบบการประชุมออนไลน์ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้) ๑.๒ หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกธนาคารขยะต้นแบบระดับอำเภอ ดังนี้ (Check list) ☐ ๑) มีโครงสร้างในการบริหารจัดการธนาคารขยะได้แก่ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานธนาคารขยะ ☐ ๒) มีกฎ/ระเบียบ/ข้อตกลงของธนาคารขยะที่เป็นความตกลงร่วมกันของสมาชิกที่ใช้ในการดำเนินการของธนาคารขยะ ☐ ๓) มีการเปิดรับสมัครสมาชิกธนาคารขยะต่อเนื่องเป็นประจำทุกเดือน ☐ ๔) มีการดำเนินการซื้อขายขยะรีไซเคิลอย่างต่อเนื่อง ☐ ๕) มีการจัดเก็บข้อมูลหรือทะเบียนบัญชีการซื้อขายขยะรีไซเคิลทุกครั้งที่ทำเนิการ ประกอบด้วย	- หน่วยงานหลัก: สดจ. - หน่วยงานสนับสนุน: สดอ.	ภายใน ธ.ค. ๖๗ QR Code การขอใช้ห้องประชุมออนไลน์ QR Code ตัวอย่างหลักเกณฑ์การคัดเลือกธนาคารขยะต้นแบบระดับอำเภอ (Check-list)

ขั้นตอน	แนวทางการดำเนินงาน	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กำหนดการ
	๕.๑) ทะเบียนบัญชีรายสมาชิก ได้แก่ (๑) รายชื่อ/ที่อยู่ สมาชิกรายบุคคล หรือรายครัวเรือน (๒) ข้อมูลรายรับ-รายจ่ายของสมาชิก (๓) ข้อมูลปริมาณขยะของสมาชิก ทุกครั้งที่มีการดำเนินการ โดยสามารถแยกประเภทขยะออกเป็นประเภทต่างๆอย่างชัดเจน เช่น พลาสติก กระดาษ แก้ว เป็นต้น ๕.๒) ทะเบียนการบริหารจัดการภาพรวมของธนาคารขยะ ได้แก่ (๑) ข้อมูลจำนวนสมาชิก รายเดือน หรือทุกครั้งที่มีการดำเนินการ (๒) ข้อมูลรายรับ-รายจ่าย รายเดือน หรือทุกครั้งที่มีการดำเนินการ (๓) ข้อมูลปริมาณขยะในภาพรวม ทุกครั้งที่มีการดำเนินการ โดยสามารถแยกประเภทขยะออกเป็นประเภทต่างๆอย่างชัดเจน เช่น พลาสติก กระดาษ แก้ว เป็นต้น ☐ ๖) มีการจัดทำบัญชีเงินฝากของธนาคารขยะ และมีการแต่งตั้งผู้มีอำนาจในการเบิกถอนเงินจากบัญชีดังกล่าวอย่างชัดเจน ☐ ๗) มีการจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกธนาคารขยะอย่างเป็นระบบ โดยมีการจัดเก็บข้อมูลเป็นประจำอย่างต่อเนื่องรายบุคคล แยกประเภทข้อมูลสวัสดิการอย่างชัดเจน เช่น ค่าฌาปนกิจ ค่าคลอดบุตร ค่ารักษาพยาบาล ทุนการศึกษา ค่าปันผลหุ้น ฯลฯ ☐ ๘) ประสิทธิภาพการดำเนินงาน : จำนวนปริมาณขยะที่เข้าสู่ระบบกำจัดในพื้นที่ตั้งของธนาคารขยะมีจำนวนลดลง ☐ ๙) มีหน่วยงานภายนอกให้ความสนใจเข้ามาศึกษาดูงาน หรือมีการขยายผลโดยการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับหน่วยงานอื่น ☐ ๑๐) มีการขับเคลื่อนกิจกรรมธนาคารขยะร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายในพื้นที่ หมายเหตุ ทั้งนี้จังหวัดสามารถปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกธนาคารขยะต้นแบบระดับอำเภอได้ตามความเหมาะสมตามบริบทของพื้นที่		

ขั้นตอน	แนวทางการดำเนินงาน	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กำหนดการ
๒	จังหวัดประชุมชี้แจง หรือแจ้งหลักเกณฑ์การคัดเลือก ธนาคารขยะต้นแบบระดับอำเภอให้กับอำเภอ เพื่อแจ้ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ	- หน่วยงานหลัก: สจจ. - หน่วยงานสนับสนุน: สจจ.	ภายใน ธ.ค.๖๗
๓	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเมินตนเอง แล้วแจ้งผล การประเมินตนเองให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อำเภอทราบ	- หน่วยงานหลัก: อปท. - หน่วยงานสนับสนุน: สจจ./สจจ.	ภายใน ธ.ค.๖๗
๔	อำเภอจัดประชุมคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย อำเภอ เพื่อพิจารณาคัดเลือกธนาคารขยะต้นแบบระดับอำเภอ (ทั้งนี้สามารถพิจารณาประชุมผ่านระบบออนไลน์ โดยขอใช้ ระบบการประชุมออนไลน์ของกรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่นได้)	- หน่วยงานหลัก: สจจ. - หน่วยงานสนับสนุน: สจจ.	ภายใน ๒๐ ม.ค.๖๘
๕	๕.๑ การถอดบทเรียนธนาคารขยะต้นแบบระดับอำเภอ ๕.๑.๑ จัดทำข้อมูลตามแบบฟอร์มการถอดบทเรียนที่ สจจ. กำหนด QR CODE แบบฟอร์มการถอดบทเรียน ๕.๑.๒ จัดทำเป็นคลิปวิดีโอ โดยขอความร่วมมือ นายอำเภอร่วมถอดบทเรียนธนาคารขยะต้นแบบ ระดับอำเภอร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น QR CODE แนวทางการจัดทำคลิปวิดีโอ ๕.๒ เผยแพร่เอกสาร และคลิปวิดีโอตามข้อ ๕.๑.๒ ให้กับ ประชาชนและภาคีเครือข่ายได้รับทราบผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์อำเภอ เว็บไซต์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น YouTube Facebook Line TikTok ฯลฯ	- หน่วยงานหลัก: สจจ./ อปท. - หน่วยงานสนับสนุน: สจจ.	ภายใน ๑๔ ก.พ.๖๘
๖	อำเภอร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีธนาคารขยะ ต้นแบบระดับอำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต พื้นที่จัดเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	- หน่วยงานหลัก: สจจ./ อปท. - หน่วยงานสนับสนุน: สจจ.	๑๗ ก.พ. – ๑๐ มี.ค.๖๘

ขั้นตอน	แนวทางการดำเนินงาน	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กำหนดการ
	โดยให้ธนาคารขยะต้นแบบระดับอำเภอถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและธนาคารขยะอื่นๆ ในเขตพื้นที่ของอำเภอ ผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น - การฝึกอบรม โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดอบรมให้กับคณะกรรมการธนาคารขยะ ประชาชน ออกล. โดยเชิญวิทยากรจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีธนาคารขยะต้นแบบไปให้ความรู้ - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดกิจกรรมศึกษาดูงาน โดยให้คณะกรรมการหรือคณะทำงานธนาคารขยะมาศึกษาดูงานธนาคารขยะต้นแบบระดับอำเภอ - การประชุมต่างๆ เช่น การประชุมประจำเดือนของอำเภอ การประชุมผ่านระบบออนไลน์ ฯลฯ		
๗	อำเภอรายงานผลการดำเนินงานตามขั้นตอนที่ ๖ ให้จังหวัดทราบ	- หน่วยงานหลัก: สดอ.	ภายใน ๑๔ มี.ค.๖๘
๘	จังหวัดรายงานผลการดำเนินงานตามข้อ ๑ - ๗ ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นผ่านทางแบบรายงาน google form เพียงช่องทางเดียวนั้น เพื่อกับเป็นข้อมูลตามตัวชี้วัดตามกรอบการประเมินการปฏิบัติราชการของสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ตัวชี้วัดที่ ๑๒.๑ QR CODE คาวนั้โหลดแบบฟอร์มการรายงานผลของสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด QR CODE ช่องทางการรายงานผลของสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด		ภายในวันที่ ๒๑ มี.ค.๖๘ (หากล่าช้ากว่าที่กำหนด จะปรับลดคะแนน ๐.๒๕ คะแนนต่อวันทำการ และหากจัดส่งภายหลังวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๘ จะไม่นำมาประกอบการประเมินผลในตัวชี้วัดนี้)

๓.๒ การขับเคลื่อนจำนวนสมาชิกธนาคารขยะในภาพรวมจังหวัด

จากนโยบายของกระทรวงมหาดไทย ที่ได้กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานให้มีสมาชิกธนาคารขยะหมู่บ้าน/ชุมชนเพิ่มขึ้นให้ได้จำนวน ๑๐ ล้านคน ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๙ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงได้ดำเนินการกำหนดเป้าหมายการขับเคลื่อนจำนวนสมาชิกธนาคารขยะ โดยแบ่งการดำเนินงานออกเป็น ๓ ปี ดังนี้

/เป้าหมาย ...

เป้าหมาย	จำนวนสมาชิกธนาคารขยะ (คน)
พ.ศ. ๒๕๖๗	๔,๐๐๐,๐๐๐
พ.ศ. ๒๕๖๘	๗,๐๐๐,๐๐๐
พ.ศ. ๒๕๖๙	๑๐,๐๐๐,๐๐๐

ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีจำนวนสมาชิกธนาคารขยะ จำนวน ๔,๑๕๗,๙๑๒ คน ดังนั้นเพื่อเป็นการขับเคลื่อนธนาคารขยะไปสู่เป้าหมายที่กำหนด กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงได้กำหนด กิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนจำนวนสมาชิกธนาคารขยะในภาพรวมจังหวัด ดังนี้

ขั้นตอน	แนวทางการดำเนินงาน	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กำหนดการ
๑	จังหวัดจัดประชุมชี้แจงการขับเคลื่อนสมาชิกธนาคารขยะ ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และอธิบายแบบฟอร์ม การบันทึกข้อมูลในแบบรายงานข้อมูลประจำเดือนให้กับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ (อาจดำเนินการประชุมในคราวเดียวกับการประชุมชี้แจง หลักเกณฑ์การคัดเลือกธนาคารขยะต้นแบบระดับอำเภอ ทั้งนี้สามารถพิจารณาประชุมผ่านระบบออนไลน์ โดยขอใช้ ระบบการประชุมออนไลน์ของกรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่นได้)	หน่วยหลัก: สดจ. หน่วยสนับสนุน: สดอ.	ภายใน ธ.ค. ๖๗
๒	การส่งเสริมสนับสนุนให้อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก (อถล.) จากทุกครัวเรือน เข้าร่วมเป็นสมาชิกธนาคารขยะของ หมู่บ้าน/ชุมชน โดยการจัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์ การแจ้งเสียงตามสาย หรือการเคาะประตูบ้านเพื่อแจ้ง ข้อมูลและประชาสัมพันธ์รูปแบบการดำเนินการของ ธนาคารขยะ ประโยชน์ของการคัดแยกขยะ หรือรูปแบบ การจัดสวัสดิการที่น่าสนใจเพื่อดึงดูดให้ประชาชนร่วมสมัคร เป็นสมาชิกธนาคารขยะและเข้าร่วมกิจกรรมการซื้อขาย ขยะรีไซเคิลมากขึ้น เช่น ๑) เงินสวัสดิการให้แก่สมาชิกธนาคารขยะ ๒) เงินสนับสนุนผู้นำขยะรีไซเคิลมาขายปริมาณสูงสุด ๓) กิจกรรมแจกของที่ระลึกของธนาคารขยะ ฯลฯ	หน่วยหลัก: อปท. หน่วยสนับสนุน: สดอ./ สดจ.	ภายใน ม.ค. ๖๘ QR CODE ตัวอย่าง แผ่นพับ ประชาสัมพันธ์
๓	ขับเคลื่อนกิจกรรมธนาคารขยะหมู่บ้าน/ชุมชนร่วมกับ หน่วยงานภาคีเครือข่ายในพื้นที่ เช่น ๓.๑ ภาคศาสนา เช่น การจัดกิจกรรมผ้าป่าขยะ รีไซเคิล กองบุญขยะรีไซเคิล การบริจาครายได้ของธนาคาร ขยะให้แก่วัดหรือศาสนสถานในพื้นที่ เป็นต้น ๓.๒ ภาคการศึกษา เช่น การร่วมมือกับโรงเรียน ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งธนาคารขยะ โรงเรียนเพื่อปลูกฝังจิตสำนึกการคัดแยกขยะต้นทาง และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาขยะในพื้นที่ เป็นต้น	หน่วยหลัก: อปท. หน่วยสนับสนุน: สดอ./ สดจ.	ภายใน มี.ค. ๖๘

ขั้นตอน	แนวทางการดำเนินงาน	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กำหนดการ
	๓.๓ ภาคเอกชน เช่น การขอรับสนับสนุนจากสมาคมห้างร้านฯ ในพื้นที่เป็นสนับสนุนกิจกรรมธนาคารขยะหมู่บ้าน/ชุมชน อาจสนับสนุนเป็นสิ่งของเพื่อนำมาเป็นของรางวัลในการทำกิจกรรมคัดแยกขยะรีไซเคิล หรือการประสานหน่วยงานเอกชน/สมาคมที่รับซื้อขยะรีไซเคิลเพื่อเพิ่มผลประโยชน์จากการขายขยะให้แก่สมาชิกธนาคารขยะ เป็นต้น ๓.๔ ภาคประชาสังคม เช่น การสร้างความร่วมมือกับกลุ่มเปราะบางในพื้นที่ เพื่อสนับสนุนบทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะในพื้นที่ และได้รับสวัสดิการที่เพิ่มขึ้นจากการเป็นสมาชิกธนาคารขยะ เช่น ชมรมผู้สูงอายุ กลุ่มสตรี เป็นต้น		
๔	ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้จัดทำโครงการจ้างปรับปรุงระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับฐานข้อมูลธนาคารขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้ในการบริหารจัดการธนาคารขยะทั้งประเทศ ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมรองรับการจัดทำระบบฐานข้อมูลธนาคารขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขอให้จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการรายงานข้อมูลผลการดำเนินงานธนาคารขยะตามแบบฟอร์มที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด (แบบฟอร์มฉบับปรับปรุง) ดังนี้ ๔.๑ แบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย ส่วนที่ ๑ ภาพรวมการซื้อขายขยะ - จำนวนธนาคารขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แห่ง) - ระบุประเภทของการรับสมาชิกธนาคารขยะของธนาคารขยะ รายธนาคาร (ครัวเรือน/คน) - จำนวนสมาชิกธนาคารขยะทั้งหมดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (คน) - ปริมาณขยะที่ขายได้ทั้งหมดรวมทุกประเภท (กิโลกรัม) - ระบุชื่อผู้ประกอบการรับซื้อขยะรีไซเคิล - ระบุประเภทและปริมาณของขยะรีไซเคิลที่ขายให้กับผู้ประกอบการ โดยแบ่งเป็น ๕ ประเภท ได้แก่ พลาสติก, แก้ว, โลหะ/อลูมิเนียม, กระดาษ และอื่น ๆ โดยใช้หน่วยเป็นกิโลกรัม		ภายในวันที่ ๑ ของทุกเดือน QR Code แบบรายงานผล การขับเคลื่อน ธนาคารขยะ รายเดือน ช่องทาง การรายงานผล การขับเคลื่อน ธนาคารขยะ รายเดือน

ขั้นตอน	แนวทางการดำเนินงาน	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กำหนดการ
	- ระบุยอดสะสมรายรับทั้งหมดที่เริ่มต้นดำเนินการ โดยแบ่งเป็น รายรับจากการขายขยะ รายรับจากเงินสมทบอื่น ๆ และรวมยอดรายรับทั้งหมด (บาท) - ระบุยอดสะสมรายจ่ายทั้งหมดที่ เริ่มต้นดำเนินการ โดยแบ่งเป็นค่าสวัสดิการประเภทต่าง ๆ เช่น ค่าฌาปนกิจ ค่ารักษาพยาบาล ค่าคลอดบุตร และอื่น ๆ เช่น ค่าทุนการศึกษา ค่าประกันชีวิต (บาท) - ระบุยอดเงินคงเหลือหลังจากการหักลบรายรับทั้งหมดและรายจ่ายทั้งหมดของธนาคารขยะ (บาท) - ระบุจำนวนครั้งที่ได้ดำเนินการขายขยะในแต่ละครั้ง <u>ส่วนที่ ๒</u> การซื้อขายขยะรีไซเคิลรายครั้ง - ระบุจำนวนครั้งที่มีการซื้อขายขยะรีไซเคิลกับผู้ประกอบการ - ระบุชื่อผู้ประกอบการรับซื้อขยะรีไซเคิล - ระบุจำนวนและปริมาณของการรับซื้อขยะรีไซเคิลจากสมาชิก โดยแบ่งเป็น ๕ ประเภท ได้แก่ พลาสติก แก้ว โลหะ/อลูมิเนียม กระดาษ และอื่น ๆ โดยใช้หน่วยเป็นกิโลกรัม - ระบุจำนวนและปริมาณของการซื้อขายขยะรีไซเคิลกับผู้รับซื้อ โดยแบ่งเป็น ๕ ประเภท ได้แก่ พลาสติก, แก้ว, โลหะ/อลูมิเนียม, กระดาษ และอื่น ๆ โดยใช้หน่วยเป็นกิโลกรัม - คำนวณผลต่างของการรับซื้อ โดยระบุ<u>ยอดรวมรายจ่ายของการรับซื้อขยะ และยอดรวมรายรับของการรับซื้อขยะ</u> พร้อมทั้งคำนวณผลต่างของการรับซื้อขยะรีไซเคิลแต่ละครั้ง (บาท) - ระบุการใช้จ่ายผลกำไรจากการรับซื้อขยะ โดยระบุจำนวนเงินว่าได้ใช้ผลกำไรในประเภทใดบ้าง เช่น ฝากบัญชี ใช้เป็นค่าดำเนินงานคณะทำงานธนาคารขยะ จัดสวัสดิการให้แก่สมาชิก หรือ อื่น ๆ โปรดระบุ ๔.๒ แบบจังหวัด ประกอบด้วย - จำนวนรวมธนาคารขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แห่ง) - ระบุประเภทของการรับสมาชิกธนาคารขยะของธนาคารขยะ รายธนาคาร (ครัวเรือน/คน) - จำนวนสมาชิกธนาคารขยะทั้งหมดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (คน) - ระบุประเภทของการรับสมาชิกธนาคารขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ครัวเรือน/คน)		

ขั้นตอน	แนวทางการดำเนินงาน	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กำหนดการ
	- ปริมาณขยะที่ขายได้ทั้งหมดรวมทุกประเภท (กิโลกรัม) - ระบุชื่อผู้ประกอบการรับซื้อขยะรีไซเคิลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - ระบุประเภทและปริมาณของขยะรีไซเคิลที่ขายให้กับผู้รับซื้อของเก่า โดยแบ่งเป็น ๕ ประเภท ได้แก่ พลาสติก, แก้ว, โลหะ/อลูมิเนียม, กระดาษ และอื่น ๆ โดยใช้หน่วยเป็นกิโลกรัม - ระบุยอดสะสมรายรับทั้งหมดที่เริ่มต้นดำเนินการ โดยแบ่งเป็น รายรับจากการขายขยะ รายรับจากเงินสมทบอื่น ๆ และรวมยอดรายรับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (บาท) - ระบุยอดสะสมรายจ่ายทั้งหมดที่เริ่มต้นดำเนินการ โดยแบ่งเป็นค่าสวัสดิการประเภทต่าง ๆ เช่น ค่าฌาปนกิจ ค่ารักษาพยาบาล ค่าคลอดบุตร และอื่น ๆ เช่น ค่าทุนการศึกษา ค่าประกันชีวิต และรวมยอดรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (บาท) - ระบุยอดเงินคงเหลือหลังจากการหักลบรายรับทั้งหมดและรายจ่ายทั้งหมดของธนาคารขยะ (บาท) - ระบุจำนวนครั้งที่ได้ดำเนินการขายขยะ (บาท)		
	คำอธิบายประเภทของขยะรีไซเคิล อ้างอิงจากคู่มือประชาชนเพื่อการลด คัดแยก และใช้ประโยชน์ของขยะมูลฝอยชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๐ ๑. ประเภทพลาสติก เช่น ขวดน้ำดื่มแบบขุ่น-แบบใส ขวดน้ำมันพืช ภาชนะพลาสติกบรรจุยาสระผม ครีมนวดผม ถังน้ำ กาละมัง บรรจุภัณฑ์ที่มีเครื่องหมายรีไซเคิล ถุงพลาสติกเหนียว (ถุงรีฟิล) เป็นต้น ๒. ประเภทแก้ว เช่น ขวดหรือภาชนะแก้วแบบใส สีเขียว หรือสีน้ำตาล ขวดหรือภาชนะแก้วบรรจุอาหาร ๓. ประเภทโลหะ/อลูมิเนียม เช่น กระป๋องบรรจุอาหารหรือเครื่องดื่ม ทองแดง เหล็ก ตะกั่ว ทองเหลือง วัสดุหรือเศษเหล็กทุกชนิด เป็นต้น ๔. ประเภทกระดาษ เช่น กระดาษหนังสือพิมพ์ กระดาษสมุด-หนังสือ นิตยสาร กระดาษกล่อง กระดาษขาว-ดำ แผ่นพับ เป็นต้น ๕. ประเภทอื่น ๆ เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้าขนาดเล็ก-ใหญ่ ทีวีเก่า ตู้เย็นเก่า แอร์เก่า เป็นต้น		
	โดยให้จังหวัดรายงานข้อมูลตามแบบจังหวัดให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทาง Google Form พร้อมทั้งแนบไฟล์แบบรายงานตามแบบที่กำหนด โดยให้เริ่มรายงานในเดือนมกราคม ๒๕๖๔ (วันที่ ๒ ม.ค. ๖๔) และรายงานครั้งต่อไปทุกวันที่ ๑ ของเดือน (ทั้งนี้ ยกเลิกการรายงานข้อมูลผลการดำเนินงานรายเดือนตามหนังสือ สส. ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๔/ว ๖๑๗ ลงวันที่ ๘ ก.พ. ๖๗ และการขับเคลื่อนสมาชิกในระดับจังหวัดตามหนังสือ สส. ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๔/ว ๑๘๖๕ ลงวันที่ ๓ พ.ค. ๖๗)		

ผู้ประสานงาน

๑. นายภิเชก มีทอง

โทรศัพท์ ๐๙๕-๑๖๙๖๔๑๙

๒. นางสาวบุษน้ำเพชร เหล่าเจริญ

โทรศัพท์ ๐๘๕-๘๙๒๑๘๘๒